

บรรณานุกรม

หนังสือ

กฤษณา - เรื่องอะไร ฤกษ์ลาสัย. มหากาพย์มหาภารตะ. กรุงเทพฯ: เจริญวิทยการพิมพ์, 2525.

นาคะประทีป. ลัทธิฐานรามเกียรติ์. พระนคร: แพร์พิทยา, 2510.

บวรบรรณรักษ์, หลวง. มหาภารตยุทธ์. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2520.

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. รามเกียรติ์. 4 เล่ม. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, (ม.ป.ป.).

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. บ่อเกิดรามเกียรติ์. พิมพ์ครั้งที่ 9. พระนคร: ศิลปาบรรณาการ, 2513.

_____. พระเป็นเจ้าของพระพราหมณ์. พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2503.

ยวาทะลาล เนห์รู. จดหมายจากพ่อถึงลูก. แปลโดยเมืองอมฤต. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์, 2517.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2526.

วิทยาการ, กรม. "สงคราม." ลัทธิฤท-ไท-อังกฤษอภิปธาน. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2511: หน้า 1187.

เสฐียรโกเศศ. ลัทธิและประเพณีน้ำรัเกี่ยวกับเมืองสวรรค์และผีล้างเทวดา. พระนคร: แพร์พิทยา, 2503.

_____. "การตติเกยะ." ลัทธิพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณาการ, 2516.

เสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป. หิโตปเทศ์. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2517.

ลัจจาทิรมย์, พระยา. เทวกำเนิด. พระนคร: สำนักพิมพ์เสริมวิทยบรรณาการ, 2519.

แสง มนวิฑูร, คำสตราจารย์ ร.ต.ท. ศรัทธกวีทศิตา หรือบทเพลงแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา, 2527.

บทความและเอกสาร

พินิจ รัตนกุล. "พุทธคำสอนและสังคราวม." ภาษาและวัฒนธรรม 4. (กรกฎาคม - ธันวาคม 2527): 43-54.

สุภาพรณ ณะ บางย้าง . พงศาวดารบาลีที่แต่งในลังกา. เอกสารประกอบการสอนปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบาลี-สันสกฤต บัณฑิตวิทยาลัย, 2524.

วิทยานิพนธ์

เกื้อพันธุ์ นาคบุปผา. พระอินทร์ในวรรณคดี สันสกฤต บาลี และวรรณคดีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

वासना โอयरารัตน์. สิทธิและหน้าที่ของสตรีในวรรณกรรมสันสกฤตที่ว่าด้วยธรรมคำสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ลัมพร สิงห์โต. ความสัมพันธ์ระหว่างรามายณะของวาลมิกิและรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิตภาควิชาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

ภาษาต่างประเทศBooks

Adolf Kaegi. The Rigveda : The Oldest Literature of the Indians. Boston: Ginn and Co., 1898.

Atkins, The Rev. A.G. The Ramayana of Tulsidas. New Delhi: The Hindustan Times, 1954.

Basham, A.L. The Wonder That Was India. Delhi: Rupa & Co., 1967.

- Buck, William. Ramayana. London: University of California Press, 1976.
- Dowson, John. A Classical Dictionary of Hindu Mythology and Religion, Geography, History and Literature. 5th ed. London: Trubner & Co., 1913.
- Eggeling, Julius. tr. The Śatapatha Brāhmaṇa. The Sacred Books of the East, 44 ed. F. Max Müller. Delhi: Motilal Banarsidass. 1972.
- Ganguli, Kisari Mohan, tr. The Mahābhārata of Kṛishna - Dvaipāyana Vyāsa. 12 Vols. 4th ed. New Delhi: Munshiram Manoharlal, 1982.
- Hopkins, Edward Washburn. Epic Mythology. Delhi: Motilal Banarsidass, 1974.
- Kane, P.V. History of Dharmaśāstra. 5 Vols. 2nd ed. Poona: Bhandarkar Oriental Research Institute, 1973.
- Kangle, R.P. The Kautiliya Arthaśāstra. 3 Vols. Bombay: University of Bombay, 1969.
- Keith, A.B. A History of Sanskrit Literature. Oxford: The Clarendon Press, 1928.
- Kṛṣṇa, Dvaipāyana Vyāsa. The Mahābhārata Text as Constituted in Its Critical Edition. 4 Vols. Poona: Bhandarkar Oriental Research Institute, 1971-1975.

- Macdonell, Arthur A. A Practical Sanskrit Dictionary. London: Oxford University Press, 1974.
- Mani, Vettam. Purānic Encyclopaedia. Delhi: Motilal Banarsidass, 1975.
- Müller, F. Max. The Hymns of The Rig-Veda in the Samhita and Pada Texts. 2 Vols. 3rd ed. Varanasi: The Chowkhamba Sanskrit Series Office, 1965
- _____. The Six Systems of Indian Philosophy. The Chowkhamba Sanskrit Studies. Vol 16. Varanasi: Chowkhamba Sanskrit Series Office, 1971.
- Monier - William, Monier. English - Sanskrit Dictionary. New Delhi: Munshiram Monoharlal Publishes Pvt., 1976.
- _____. Sanskrit - English Dictionary. 2d ed. New Delhi: Munshiram Monoharlal Publishers Pvt., 1981.
- Nandargikar, Gopal Raghunath. The Raghuvamśa of Kālidāsa. Varansi: Motilal Banarsidass, 1971.
- Narayana. The Hitopadesa. ed. by Wasudevāchanya Ainaपुरे. Bombay: Gopal Narayen & Co., 1928.
- Radha Kumud Mookerji. Hindu Civilization. Vol 1. 5th ed. Bombay: Bharatiya Vidya Bhavan, 1970.
- Rapson. E.J. ed. The Cambridge History of India, Vol 1: Ancient India. Cambridge: University Press, 1914.
- Sarup, Lakshman. The Nighantu and the Nirukta. 2nd ed. Varanasi: Motilal Banarsidass, 1967.

Shastri, Hari Prasad, tr. The Ramayana of Valmiki. 3 Vols. London: Shanti Sadan, 1957-1961.

Shrimanmaharshi Krishna Dwaipayana Vedavyasa. Skanda Puranam. 6 Vols. Calcutta: 5 Clive Row, 1961.

Sorensen, S. An Index to the names in Mahābhārata. Delhi: Motilal Benarsidass, 1969.

Valmiki. Srīmadvālmīkirāmāyanam. Varanasi: Chowkhamba Vidya Bhawan, 1977.

Vāsudevaśarman.ed. Srī Manuśmṛtiḥ. Bombay: Nirnaya Sagar, 1920.

Webster's New International Dictionary of the English Language. Springfield: G & C Merriam, 1955.

Winternitz, Maurice. A History of India Literature.^{vol 1} Translated by Mrs. S. Ketkar. 3 Vols. 2nd ed. New Delhi: Mushiram Manoharlal, 1977.

Articles

Paterson, W.P. "War." Encyclopedia of Religion and Ethics. Vol 12 (1980): 675-677.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรรเสริญพระสีกันทกฤมาธ จากสีกันทปุราณะ ข้อที่ 1 อธิบายที่ 34

skanda uvaca .

kṛtakṛtyo carair dattaiḥ tvayā caitair mahēśvara / /

namonamo namaste'stu na atra tyājyaṃ tvayāvibho evaṃ praṇāmya devaṃ
sa mātarāṃ praṇato' bravit //81//

tvayā api mātarṇaivātra tyājyaṃ mama priyepsayā tvāṃ apiatra
sthāpayiṣye varadā bhava pārvati / //82//

'srīdevyuvāca

yatra 'sarvaḥ svabhāvena tatra tiṣṭhāmyaḥ suta / //83//

tava bhaktyā viśeṣeṇa sthāsyē strīṇāṃ varaprada /
yuddheṣu tava karmānirudrabhakteṣutekrpāṃ //84//

pāsyanti putrināṃ mukhyāprīṇitācabhṛṣantvayā /
garbhaklēśahstrīyomanyesāphalyambhajate tadā //85//

suto yadā rudrabhaktāḥ sānandaṃ sadbhīrīryate /
bhava tasmātpriyārthāya tiṣṭhāmyatra sadānana //86//

strībhīrāradhita dāsyē saubhāgyaṃ supatīm sutān /
caitre cā'pi trtīyayāṃ snātvā 'sītena vāriṇā //87//

arcayīṣyantimānyāścapuṣpāirdhūpairvilepanaiḥ /
dāsyāmicāstasaubhāgyaṃ yā nārībhaktitatparā //88//

pitarau 'svāsūrau putrānpatīm saubhāgyasampadaḥ /
kuṅkumaṃ puṣpāsrikhaṇḍaṃ tāmṅulāñjanamikṣavaḥ //89//

saptamaṃ lavaṇaṃ proktaṃ aṣṭamaṃ ca sujīrakam /
tolayettulayā vāpi sāṅghriśca tulitābhavet //90//

suvarṇenā' thasaugandhyadravyaiḥsubhaphalairapi /
 bhūṅkte vā lavaṇaṃ pāścānnāsauvaividhaghābhavet //91//
 maghe vā kārtike vā'pi caitre snātva' rcayeta mām /
 daurbhāgyaduḥkhadāridrayarna sā saṃyogamāpnuyāt //92//
 'srutveti girijāvācam sānandah pārvatīsutaḥ .
 sthāpayitvā girisutaṃ kapardinamathā' bravīt //93//
 puṣpaidhūpairmodakaiśca pūrvamabhyarcya tvām prabho /
 pūjayanti kumāreśaṃ teṣaṃ vighnaharo bhava //94//

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระสัณทกุมาร ตรัสว่า

81. ข้าแต่พระ รมเหศวร ท่านได้กระทำการอันพึงกระทำแล้วด้วยพรทั้งหลายอันท่านให้แล้วขอความ
นอบน้อมจงมีแต่ท่าน ข้าแต่พระอิศวรท่านไม่ถึงถูกทอดทิ้ง ณ ที่นี้ พระสัณทกุมารน้อมไหว
เทพเจ้า (พระอิศวร) และพระมารดาแล้วตรัสว่า

82. ข้าแต่พระมารดา แม้ท่านก็ไม่พึงถูกทอดทิ้ง ณ ที่นี้ เพราะความปรารถนาคนรัก ข้าปรารถนา
ที่จะสถาปนาพระองค์ ข้าแต่พระปารวตี ขอพระองค์จงเป็นผู้ประทานพร เกิด

พระเทวีตรัสว่า

83. นีแม่บุตร ณ ที่ใด พระศรพระ (ศิวะ) ประทับอยู่ ณ ที่นั้นข้าย่อมประทับอยู่

84. ด้วยความรักดีเป็นพิเศษของเจ้า ข้าฯ จะสถาปนาให้ (เจ้า) เป็นผู้ประทานพรแก่มวลสตรี
ข้าจะกำหนดภารกิจในการรบทั้งหลายแก่เจ้า ข้าฯ จะให้ความกรุณาในบรรดาผู้รักดี แก่
พระรุทรแก่เจ้า

85. ข้าฯ เป็นผู้มองดูอยู่ เป็นใหญ่ในหมู่ผู้มีบุตร และพอใจเจ้าอย่างยิ่ง ข้าฯคิดว่าสตรีมีความเจ็บ
ปวดครรภ์ ขอเจ้าจงมีส่วนรับผลสำเร็จ

86. เมื่อใดพระโอรสผู้รักดีต่อพระรุทร มีคนดักกล่าวสรรเสริญอย่างยินดี เมื่อนั้นเจ้าจงเป็นไปเพื่อ
ความประสงค์ของผู้เป็นที่รัก ข้าแต่พระผู้มีทศหน้า ข้าอยู่ ณ ที่นี้

87. ข้าฯ จะประทานความมีโชคดี สามีที่ดี บุตรชายทั้งหลาย แก่สตรีผู้บูชาข้าฯ พร้อมทั้งส่นาน

90. ด้วยน้ำเย็นในวันที่สามของเดือนจิดระ สตรีทั้งหลายเหล่าใดบูชาสรรเสริญข้าด้วยดอกไม้
เครื่องหอม และเครื่องลูบไล้ ข้าฯ จะประทานความมีโชคดีทั้งแปดแก่สตรีผู้มีความจงรัก
รักดีเป็นยอดเยี่ยม พึงยกย่องอย่างเท่าเทียมกัน (กฤติดา มารดา พ่อสามี แม่สามี บุตร
และสามี ด้วยหญ้าฝรั่น ดอกไม้ ไม้จันทน์ ผล ยาทาตา อ้อย เกลือเป็นลำดับที่เจ็ด และ
ลำดับที่แปด คือ ยี่หระ เขาเท่ากับเป็นผู้รากลูาน (หรือเป็นผู้มั่นคง)

91. ด้วยทอง ด้วยบรรดาของหอม และบรรดาผลไม้ที่ดี เขาบริโภคนกเกลือ ภายหลังเขาย่อมไม่เป็น
ແມ່ຍ່າຍ

๑๖. 92. ในเดือนมามะ หรือ การติกะ หรือในเดือนใจตระ เมื่อส่นานกายแล้วพึงบูชาข้าฯ นางไม่พึง
ประสับความโชคร้าย ความทุกข์ และความยากจน
93. โอรสพระนางปารวตี ทรงฟังวจาของพระธิดาขุนเขา ดังนี้แล้ว มีความยินดีนัก เมื่อทำให้
พระนางปารวตี มั่นคงแล้ว ทรงกล่าวกะพระศิวะว่า
94. ข้าแต่พระผู้เป็นใหญ่ เมื่อบูชาพระองค์ด้วยดอกไม้ทั้งหลาย เครื่องหอมทั้งหลาย และของหวาน
ทั้งหลายเป็นเบื้องแรก เขาทิ้งหลายย่อมบูชาพระกุมารผู้เป็นใหญ่ ขอพระองค์จงเป็นผู้ขจัด
อุปสรรคทั้งหลายของเขาเหล่านั้นเถิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วยาสิ กล่าววว่า

1. ฝั่งน้ำสารถี ขอท่านจงพิง ข้าจะเล่าถึงเรื่องราวแห่งการเกิดของผู้ถือกำเนิดจากหม้อ พระอัครลตยะ ที่นครชนนได้รบัฟังแล้วพิงเป็นผู้ได้รับความรู้อันบริสุทธิ์
 2. พระอัครลตยะ พร้อมภรรยา หลังจากได้ทำประทักษิณ ภูเขาศือศรี แล้วได้เห็นป่าใหญ่ คือ ลักันทะ ที่น้ำอินดี
 3. ซึ่งมิตันพฤกษาทั้งปวงที่มีผลอันมีรสและมีดอกไม้ตลอดทุกฤดู มีรากเหง้าที่พิงเล่พออย่างดี ที่งอกขึ้นจากดิน มีเปลือกอย่างดี
 4. มีหมู่สัตว์ร้ายอาศัยอยู่ แวดล้อมด้วยแม่น้ำสาธาร และมีสระน้ำอันใสสะอาดและลึก ๗ เบื้องหน้า นั้น มีน้ำที่ดีที่สุดของแผ่นดินทั้งปวง
 5. มีเสียงเชิงแซ่ของนกนานาชนิด เป็นที่อาศัยของหมู่ฤๅษี เป็นที่อยู่อันเป็นแหล่งนัดพบ แห่งการ บำเพ็ญพรตเป็น เล่มือนกรุ สมบัติทั้งหลาย
 6. ๗ ที่นั้นมีภูเขาศือ โลคิต เรืองรองเหมือนภูเขาทอง ล้วนแล้วด้วยถ้ำน้ำพุ ที่ราบสูงและ ยอดเขาอันงาม
 7. การบำเพ็ญตบะอันเป็นส่วนหนึ่งของเขาโกลาสที่เต็มไปด้วยสิ่งอัศจรรย์นานาชนิด ดูเหมือน มาอยู่เหนือแผ่นดินแห่งพิริกรรม ๗ ที่นี้ เพื่อแผดเผาอย่างรุนแรง
 8. ๘ ที่นั้น พระอัครลตยะ มุนี ผู้ประเสริฐแห่งฤๅษี พร้อมด้วยภรรยาได้เห็น พระลักันทะผู้มีหกหน้า ประลักษ์ต่อหน้า พระผู้มิตบะอันสูงส่งได้ทอดกายน้อมนมัสการบนพื้นดินเหมือนไม้เท้า
- พระอัครลตติ กล่าววว่า
10. ความนอบน้อมจงมีแต่พระองค์ผู้มีหกหน้า ผู้เป็นดวงจันทร์ ผู้มีพระบาทคือดอกบัว อันหมู่เทพ พิงไหว้ พระผู้มีความกล้าหาญ อันปราศจากขอบเขต ผู้เกิดจากความยินดีในดวงใจแห่ง พระนางเคารี
 11. ความนอบน้อมจงมีแต่พระองค์ผู้ขจัดความโศคร้ายของกัณโณบนิม ผู้สร้างความปลอดภัยทั้งหลาย ทั้งปวง ผู้ประทานรถทั้งหลายแก่ผู้ชนะศึก ผู้มาตารา กาสูร์ที่ตร้าย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติของพระลักษมณ์ทศกัณฐ์ ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งสงคราม

พระลักษมณ์ทศกัณฐ์ เป็นเทพเจ้าแห่งสงครามของอินดู ในสมัยปุราณะ และมหากาพย์ ชื่อเรียกหลายชื่อ ที่รู้จักกันดีอีกชื่อหนึ่งคือ การตติเกยะ ทางดินเดี่ยตอนใต้เรียกว่า ลุพรหมันยะ ในวรรณคดีไทยรามเกียรติ์ และนารายณ์สิบปาง เรียก พระขันทศกัณฐ์

ประวัติของพระลักษมณ์ทศกัณฐ์ ประหลาด มหัศจรรย์ ตามแนวความคิดความเชื่อของ ชาวอินดู ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. มูลเหตุแห่งกำเนิด โอรสองค์หนึ่งนามว่า วรจรงค์ (Vajranga) กำเนิดจาก ข่ายอองค์หนึ่งของพระกัศยปประชาปติ ที่ชื่อว่า ทนุ (Danu) แก้วได้หญิงหนึ่งนามว่า วรจรงค์ เป็นชายา วรจรงค์ ได้ประกอบพิธีกรรมมาตนเพื่อบูชาพระพรหม ด้วยหวังจะให้รูปโฉมที่เป็น อสุรของตนหมดสิ้นไป เมื่อเสร็จสิ้นการบำเพ็ญตบะแล้ว นางวรจรงค์ก็หายไป วรจรงค์ ได้ออก เดินทางค้นหาจนทั่วไป ในที่สุดก็พบวรจรงค์กำลังร้องไห้อยู่ใต้ต้นไม้ต้นหนึ่ง เมื่อได้ไต่ถามนางถึง เหตุที่ร้องไห้ นางตอบว่าเป็นเพราะความทุกข์ใจที่นางถูกรังควานจากพระพรหมเป็นพัน ๆ ปี ขณะที่วรจรงค์เข้าฉาน ทรมานตนอยู่นั้น ในวันหนึ่งพระอินทร์ได้ขำวงภาชนะที่นางใช้ในการบูชา ทั้งไป แล้วปรากฏตัวเบื้องหน้านางในร่างของลิง ในเวลาต่อมาพระอินทร์ก็จำแลงร่างเป็นสิ่ง โด มาขู่เข็ญนางอีก และในครั้งที่สามก็แปลงเป็นงูมากัดที่ขาของนาง วรจรงค์รู้สึกเป็นทุกข์ร้อน อย่างมากเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงบำเพ็ญตบะอีกครั้งด้วยความต้องการให้เรื่องนี้จบสิ้นลงอย่างไม่ลดละ ที่จะลงโทษพระอินทร์ และแล้วเมื่อพระพรหมมาปรากฏตรงเบื้องหน้า เขาก็สวดอ้อนวอนขอสิ่งที่เป็นคุณแก่ตัวเขาเอง คือ ลูกชายผู้ซึ่งมีความอึ้งยงล้ำหน้าเหล่าเทวะทั้งหลาย รวมทั้งพระอินทร์ ด้วย พระพรหมก็ประสาทพรให้ตามที่ขอหลังจากนั้นเป็นเวลา 12 เดือน นางวรจรงค์ก็ได้ให้ กำเนิดลูกชายคนหนึ่ง ทารกนั้น ได้นามว่า ตารกาสูร

ตารกาสูร นั้นได้เริ่มต้นบำเพ็ญตบะตั้งแต่วัย เป็นเด็กอยู่ และแล้วพระพรหมก็ได้มา ปรากฏกายเบื้องหน้าเขานั้น แล้วให้พรว่า ถ้าหากเขาจะตาย ก็ให้ตายด้วยน้ำมือของเด็กที่มีอายุ เพียง 7 วัน เมื่อได้รับพรมาแล้ว ตารกาสูรก็กำเริบเที่ยวปราปไปทั่วจนสามารถเอาชนะได้ทั้ง 3 โลกในไม่ช้า เหล่าเทวะทั้งปวงไม่รู้จะหาวิธีใดมากำจัดอสูรตนนี้ได้ด้วยในขณะนั้นจะมีเด็ก กำเนิดมาเพื่อช่วยพวกเขาได้เลย ด้วยเหตุผลอย่างเดียวกันนี้เนื่องจากในครั้งนั้นพระศิวะ และ

นางปารวตีเพิ่งจะได้อภิเษกกันได้เริ่มอยู่ด้วยกัน และเหตุการณ์นี้ก็เกิดขึ้นติด ๆ กันเป็นเวลาถึง 100 ปีทศวรรษ เป็นเหตุให้โลกสิ้นหวั่นไหวไปทั่ว เหล่าเทวะทั้งหลายพากันตระหนกตกใจจึงไปร้องทุกข์ขอให้พระศิวะหยุดการกระทำนั้นเสีย ซึ่งพระองค์ก็ยอมตาม ดังนั้นพระศิวะจึงขอให้เหล่าเทวะนั้นรับภาระต่อน้ำอสุจิของพระองค์ซึ่งถูกปล่อยออกมา และพวกเทวะก็ตอบว่า "ขอให้โลก (แผ่นดิน) รับเอาน้ำอสุจินั้นเองเถิด" ด้วยเหตุนี้ น้ำอสุจินั้นจึงถูกปล่อยให้ไหลไปยังโลก จนท่วมป่าแล้วไหลบ่าไปท่วมภูเขา ฉะนั้นอะไรจะเป็นปัญหาที่ตามมา ในที่สุดพวกเทวะก็ไปขอให้พระอัคนิ (ไฟ) ไปเผาผลาญน้ำอสุจินั้น เมื่อพระอัคนิเผาผลาญแล้วจนไหม้หมดโดยสิ้นเชิง ถ้ำถ้ำที่เหลือก็ก่อรูปขึ้นเป็นภูเขาสีขาว และกลายเป็นป่าไป นางปารวตีไม่พอใจอย่างมาก ในการกระทำของเหล่าเทวะ จึงได้กล่าวกับเหล่าเทวะนั้นว่า "พวกเจ้ามาขัดขวางการร่วมประเวณีของเราอันจะนำไปสู่ความล่มปรารถนาที่จะมีลูกชายสักคน ฉะนั้นต่อไปพวกเจ้าก็จะไม่มีบุตรกับชายาของพวกเจ้าทุก ๆ คน แล้วนางปารวตียังได้สาปแช่งโลกด้วย ดังนี้

"เจ้าจะกลายเป็นสิ่งหนึ่งในหลาย ๆ รูปร่าง และเช่นเดียวกันจะต้องเป็นชายาของคนหลาย ๆ คน เจ้าเป็นผู้ขัดขวางเราจากการมีลูกชาย เจ้าจะต้องไม่ได้รับความสุขสมหวังจากเด็กเลย" (Valmiki Ramayana, Balakanda, Canto 36)

เนื่องจากตารกาสูระจะต้องถูกปราบด้วยเด็กอายุเพียง 7 วันเท่านั้น และพวกเทวะต่างก็ตระหนักดีว่า เด็กที่ต้องการนั้น สามารถเกิดได้โดยพระศิวะเพียงผู้เดียวเท่านั้น เป็นโอกาสดีที่ขณะนั้นพระศิวะกำลัง โทมัสส์ เกี่ยวกับการตายของนาง สตี และนางปารวตีก็กำลังบำเพ็ญตบะเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับพระศิวะผู้เป็นสวามี ไม่มีสิ่งใดที่สามารถทำให้พระศิวะยับเยินเคลื่อนไหวได้ และยังคงจมดิ่งอยู่ในนิมิต เหล่าเทวะได้ตกลงใจมอบหมายความรับผิดชอบในเรื่องนี้ให้แก่พระกามเทพ แต่พระกามเทพนั้นไม่เพียงแต่ทำไม่สำเร็จเท่านั้น ตัวพระกามเทพเองยังถูกเหยี่ยวยับเยินเป็นถ้ำถ้ำไปด้วยดาของพระศิวะอีกด้วย เมื่อการบำเพ็ญตบะของนางปารวตีบรรลุที่สุด พระศิวะก็มาปรากฏกาย ณ เบื้องหน้านาง และอภิเษกสมรสกับนาง

2. กำเนิดพระสัณทุมาร เนื่องจากฤทธิ์ของน้ำอสุจิของพระศิวะที่ถูกเผาผลาญโดยพระอัคนิ การลูกใหม่ก็ค่อย ๆ ลดน้อยลง พระอัคนิจึงไปร้องทุกข์เรื่องนี้กับเหล่าเทวะ ผู้ส่งตนขึ้นไปสู่พระพรหม ระหว่างทางไปหาพระพรหมนั้น พระอัคนิได้พบกับพระคงคาเทวี ผู้ซึ่งพระอัคนิได้บอกเล่าว่า ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะรับน้ำอสุจิของพระศิวะนั้นได้อีกในทวิวิถีทางที่จะรับได้ และถ้า

ข้าพเจ้าเฝ้าผลาญให้หมดสิ้นไป มันก็จะเกิดไฟไหม้โลกทั้งหมดเสียสิ้น ดังนั้นขอได้โปรดเข้ามา
รับภาระนี้แทนข้าพเจ้า แล้วท่านจะได้ลูกชายที่ประเสริฐคนหนึ่ง พระคงคาเทวีรับคำอย่างง่าย
ตาย ขอให้พระอัคนีทั้งน้ำอสุจินั้นลงไปในน้ำตามที่ต่าง ๆ พระอัคนีก็ทำตาม ในขณะที่น้ำอสุจิ
อยู่ที่พระอัคนีนั้นก็เกือบ ๆ จะเป็นเวลา 5,000 ปี จนเนื้อหนัง เลือด ผม ตา ฯลฯ ของพระ
อัคนีเปลี่ยนไปเป็นสีทอง และด้วยเหตุนี้พระอัคนี จึงมีนามว่า หิรัญยเรตส์ นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา

เวลาผ่านไปและน้ำอสุจินั้น เริ่มจะเป็นภาระแก่พระคงคาเทวี พระนางจึงไปร้องทุกข์
เรื่องนี้ต่อพระพรหม พระพรหมก็ถามว่านางไปรับน้ำอสุจินี้จากใคร พระคงคาเทวีก็ได้เล่า
รายละเอียดให้พระพรหมฟัง และเสริมโดยการเล่าว่า นางรับภาระนี้มาเป็นเวลา 5,000 ปี
แล้วนับแต่วันจากพระอัคนีมา นางยังไม่ได้ส่งมอบต่อให้ใครเลย พระพรหมจึงกล่าวกับนางว่า
"ท่านลงไปทูลเขาอุทย (Udaya : ที่ซึ่งพระอาทิตย์ขึ้น) ที่นั่นมีป่าอยู่แห่งหนึ่งมีเนื้อที่ถึง
100 โกวฺโยชน์ เป็นที่ซึ่ง คร เป็นหญ้าที่มีขึ้นโดยเฉพาะ (Saccharam munja Roxb) ขึ้นอยู่
ท่านลงเอาน้ำอสุจิไปวางกองไว้ที่นั่น และเด็กเพศชายจะอุบัติขึ้นหลังจากนั้น 10,000 ปี

จากการชี้ทางของพระพรหมนี้เอง พระนางคงคาเทวีจึงไปที่ภูเขากุทย แล้วเอา
ลูกอ่อนในครรภ์ของนางวางทิ้งไว้ โดยเอาออกมาทางปากของนาง

ด้วยฤทธิ์แห่งน้ำอสุจิของพระคิระ ต้นไม้และสัตว์ทั้งหลาย นกต่าง ๆ ในป่านั้นก็กลายเป็น
สีทองหมดเมื่อถึงเวลา 10,000 ปี ผ่านไปเต็ม ๆ เด็กทารกผู้มีแสงสว่างแวววาวโชติเหมือน
กับพระอาทิตย์ขึ้น ก็กำเนิดขึ้น และ สักกาทมาร ก็คือทารกนี้เอง ทารกนั้นร้องเสียงดังเหมือน
อสุณีบาด และมีเทพธิดา 6 องค์ คือ เทพกฤตติกา ได้มานมาทางนั้นพบเข้าก็เกิดรักใคร่สงสาร
จึงกันเข้าช่วยป้อนนมให้ ตั้งแต่นั้นมาทารกจึงได้รับการเลี้ยงดูจากเทพกฤตติกาทั้ง 6 ผลัด
เปลี่ยนกัน ทารกจึงได้ชื่ออีกอย่างว่า การตติเกย ด้วยเหตุได้รับการเลี้ยงดูจากเทพกฤตติกา
นี้เอง

พระพรหมได้บอกข่าวเกี่ยวกับกำเนิดของทารกคนนี้กับพระอัคนี ด้วยความปีติยินดี
ได้เร่งขึ้นตรงพาหนะแพะที่มีความเร็วไปหาเด็กทารกนั้นทันที พระนางคงคาเทวีผู้ซึ่งได้พบกับ
พระอัคนีระหว่างทางนั้นได้ถามถึง เหตุที่พระอัคนีรับแรง เดินทางก็ได้รับการขับออกแล้ว เกี่ยวกับ
กำเนิดทารกนั้นด้วย แล้วในระหว่างผู้ให้ กำเนิดทั้งสองก็เกิดการโต้เถียงกันเกี่ยวกับความ
เป็นเจ้าของในตัว เด็กคนนั้น มหาวิษณุผู้ผ่านมาจากนั้นได้ฟังข้อโต้เถียงดังกล่าวดังกล่าวแล้วจึงได้แนะนำ

ให้ทั้งสองไปเฝ้าพระศิวะ เพื่อให้เป็นผู้ตัดสินยุติข้อโต้แย้งนั้น

พระอัคนี และ พระคงคาเทวี จึงไปร้องเรียนต่อพระศิวะ ในเรื่องที่ว่า เด็กคนนั้น ควรเป็นของใครในระหว่างคนทั้งสอง พระศิวะจึงได้กล่าวกับนางปารวตีว่า "เป็นโชคแท้ ๆ โชคดีแท้ ๆ" เพียงแต่ขอให้ได้มองดูเด็กคนนั้นก็จะสามารถตัดสินลงความเห็นได้ว่า เด็กนั้นเป็นของใคร และแล้วพระศิวะ นางปารวตี พระอัคนี และพระคงคาเทวี ก็ได้พากันมุ่งหน้าไปยัง ป่าที่พบเด็กนั้นพร้อม ๆ กัน ก็ได้พบว่า เด็กกำลังตีมน้ำมาจากกฤตติกาอยู่ พระศิวะจึงกล่าวว่า "ขอให้พวกเราไปดูกันว่า ใครก็ตามที่ทำการนั้นหันมามองก่อน คนนั้นจะเป็นผู้ให้กำเนิดที่แท้จริง เด็กทารกนั้น เข้าใจถึงความคิดของผู้มาเยือนทั้งสิ้นด้วยฤทธิ์แห่งโยคะ จึงได้นิมิตรตนเป็น 4 รูป มีชื่อเรียกว่า กุมาร, วิค้ำยะ, ค้ำยะ และ ไนยคเมยะ ร่างกุมารมองไปที่พระศิวะ, วิค้ำยะ มองพระนางปารวตี ค้ำยะมองไปที่พระคงคาเทวี และไนยคเมยะมองที่พระอัคนี ทุก ๆ คน ในที่นั้นจึงรู้สึกปีติสลุยใจอย่างมาก เทพกฤตติกา ได้ตามพระศิวะว่า ชัมมุข (เด็ก 6 หน้า) เป็นโอรสของพระศิวะ หรือพระศิวะตอบดังนี้คือ ให้เขาเป็นโอรสของเธอในนามว่า การตติเกยะ ให้เป็นโอรสของพระคงคาเทวี ในนามว่า กุมาร เป็นโอรสพระนางปารวตี ในนามว่า สักนทะ และเป็นโอรสของฉันในนามว่า คูห และเป็นโอรสของพระอัคนีในนามว่า มหาเสณะ และในนามของ ศรัวณะ เมื่อเป็นโอรสของท้าวศรัวณะ (ป่าที่เป็นถิ่นกำเนิด) เขาเป็นโยคีผู้ยิ่งใหญ่ และจะเป็นที่รู้จักในนามต่าง ๆ เหล่านี้ และที่เขามี 6 หน้าก็มีชื่อว่า ชัมมุข ด้วย"

หลังจากได้กล่าวเช่นนั้นแล้ว พระศิวะก็ระลึกถึงเหล่าเทวะ และภายใต้การนำของ พระพรหมและพระวิษณุ เทวะทั้งปวงก็ปรากฏขึ้น ณ ที่นั้น พวกเขาพากันมองดูเด็กนั้นด้วยความ ยินดีอย่างยิ่ง และกล่าวกับพระศิวะว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นใหญ่ พระองค์ทรงกระทำให้พระ อัคนีได้อำนวยพร ภัยชนต่อลุ่มงหมายของเหล่าเทวะ ขอให้พวกเราทั้งหลายได้เริ่มต้นกัน ณ บัดนี้เถิด เพื่อ อาซัส ติรกะ และยกย่องเกิดทุน ชัมมุข ณ ที่ล่ำลวดีใน กุระเกษตร ขอให้ทรงพระเจริญยิ่งยงเป็นลอมทพของเหล่าเทวะทั้งหลาย คนธรรพ์ และกนิษฐทั้งหลาย ขอให้ พระองค์สังหาร มหิษาสูร ผู้โหดร้าย และตารกาสูรให้จงได้"

กำเนิดของพระสักนทกมานี้บางตำนานกล่าวว่า พระศิวะฉายพระเนตรที่สาม ซึ่งอยู่ กลางพระนลาตลงไปในสระ เกิดเป็นกุมารขึ้น 6 องค์ ริดาทั้ง 6 ของฤๅษี เอาไปเลี้ยงไว้

ภายหลังพระมารพตี มเหสีพระคิเวทรงร่วมกอดกุมารทั้ง 6 ร่างของกุมารเหล่านั้นถูกบิดอัดเข้ารวมกันเป็นร่างเดียว แต่มีหกเศียร ตำนานหนึ่งกล่าวว่า นางลวาทะ ขายาของฤาษี อังคีรส มีความพึงพอใจ หลงรักพระอัคนี ได้แปลงตัวเป็นคิเวเที่ยวตามหาจนพบ แล้วก็แต่งงานกัน ต่อมา นางได้แปลงร่างเป็นสัตว์ปีก บินไปถึงภูเขาแห่งหนึ่ง นางได้ปล่อยน้ำกาม (พิช) ที่นางถืออยู่ ลงไปยังทะเลสาปสีทอง แล้วนางก็กลับมาอยู่กับพระอัคนีอีก โดยแปลงร่างเป็นธิดาของฤาษีทั้ง 7 หลายต่อหลายครั้ง นางได้ปล่อยน้ำกามนั้นลงไปยังทะเลสาปสีทองถึง 6 ครั้ง เกิดเป็นเด็กชายคนหนึ่งมี 6 พักตร์ 12 กร ได้รับการขนานนามว่า "ลกันทะ" (Vana Parva Chapter 224) แต่ในเรื่องนารายณ์สิบปาง (ฉบับเก่า) ของไทย กล่าวว่า พระอิศวรเสด็จไปทรงศีล เหนื่อยอดเขารัษฎภู ทรงดื่มกินพระโลหิตที่นิ้วพระบาทและทรงกระทำด้วยเทวฤทธิ์เกิดเป็นกุมารองค์หนึ่งออกจากพระอุระประเทศ มีหกพักตร์ สิบสองกร พระเป็นเจ้าจึงให้นามว่า พระยันทกุมาร

พระลกันทกุมาร มีพาหนะ เป็นนกยูง นามว่า ปรวาทิ

3. การราชาภิเษก พระพรหม พระวิษณุ พระคิเว และเทพองค์อื่น ๆ ได้ไปถึงทุ่งฤๅษเษตรพร้อมกับเด็กทารกซึ่งจะได้รับการราชาภิเษก (ลกันทกุมาร) ให้เป็นองค์จอมทัพ พระคิเวและพระวิษณุได้ทรงประกอบพิธีการฉลองอันศักดิ์สิทธิ์ ด้วยน้ำศักดิ์สิทธิ์จากทะเล 7 แห่ง คนธรรพ์ ฤๅษี และบุคคลอื่น ๆ ได้ขับกล่อมบรรเลง เพื่อความรื่นรมย์ และเหล่านางอัปสรก็ออกมาพ้อนรำ พระนางปารวตีได้วางทารกซึ่งจะเฉลิมฉลองนั้นไว้กับตัก และจุมนพิตรั้งแล้วครั้งเล่าที่ศีรษะของทารกนั้น

4. การถวายตัว หลังจากการเฉลิมฉลองของพระคิเว แล้วเหล่าเทวะก็ได้ถวายตัวต่อองค์จอมทัพแห่งกองทัพอันแก่กล้า พระองค์ได้รับ ปรมณะ ทั้งสี่ซึ่งมีฤทธิ์อำนาจเท่าเทียมกับพระอินทร์ จากพระคิเวเรียกว่า ฆัฏฎาภรรณ, โลหิตากษะ, นันทิเชต และ กุมภมาลี พระพรหม และเหล่าเทวะอื่น ๆ ได้มอบ ปรมณะ ของตนแก่พระกุมารนั้น และพระพรหมได้ให้ ปรมณะของพระองค์แก่พระกุมาร เรียกว่า สถาณ และพระวิษณุได้ให้ ปรมณะ 3 ชุด แก่พระกุมาร เรียกว่า สังกรม, วิกรม และปรากรม พระอินทร์ได้มอบ จุกเกลดค์ และปังกษ แก่พระกุมาร พระอาทิตย์ (สุรย) ให้ ทัณฑกปิกาชลีส, พระจันทร์ ให้ มณิวสุมณิล, พระอัคนี ได้ให้ วัตสนันทิส ฯลฯ โดยสรุปแล้วเทพองค์สำคัญ ๆ เช่น มาตฤส, ตีรถีส ฯลฯ ได้ให้ของขวัญที่หา ค่ำมิได้มีจำนวนมากมายากจะกล่าว ให้แก่ พระลกันทกุมาร

เมื่อเห็นกองขวัญต่างหลังไหลกันมามาถวาย พญาคฤหาญยิ่งใหญ่จึงได้ให้
ลูกชายแห่งตนซึ่งเป็นนกกบงที่มีความเร็วมากแก่พระสีกันทกุมาร พระอรุณได้ให้ลูกชายที่เป็นไก่
พระอัคนีให้ตรี พระพหูสัปตีให้ ทักษะ พระคงคาเทวีให้ กลไธรุกุล พระวิษณุให้พวงมาลัย
พระนางปารวตีให้ภูษาทรง พระคิเวให้เหรียญห้อยคอ พระอินทร์ให้สายประคำไข่มุก

5. การสังครามเทวารุสร์ พิธีอันศักดิ์สิทธิ์ ในการยกย่องพระสีกันทกุมาร ให้เป็น
จอมทัพ ได้สร้างความหวังและศรัทธาอย่างแรงกล้าให้แก่เหล่าเทวะทั้งหลาย พวกเขาจึงไป
ทำทวยอสูรทั้งหลาย และปลุกเขาขึ้นมา เพื่อกระทำสังครามกันอีก ทัญของอสูรได้เข้าไปใน
สนามรบ ภายใต้การนำของนักรบผู้เก่งกาจมีใครทัดเทียม ได้อย่าง ตารกาสูร และสมหิษะ
ภานะ โอรสของพระมหามาลี, โอรสของตารก คือ ตารกาณะ กมลากณะ, วิทขุนมาลี
 ฯลฯ ในการรบที่เกิดขึ้นผลที่ตามมานั้นปรากฏว่า พระสีกันทกุมารได้สังหารตารกาสูร และ
ผู้นำทัพอสูรตนอื่น ๆ ก็ถูกสังหารด้วย

2. สัตยาริษฐานแห่งการอยู่อย่างพรหมจรรย์ หลังจากที่ได้สังหารตารกาสูรแล้ว
พระสีกันทกุมารก็กลายเป็นผู้ที่อยู่ในความดูแลของพระนางปารวตีมาเรื่อย ด้วยเป็นที่รักใคร่
พอใจอย่างยิ่ง ด้วยผลเนื่องมาจากชีวิตของเขาได้เริ่มปล่อยปละละเลยสิ่งต่าง ๆ และตั้ง
เอาแต่ใจตนเอง ทั้งมีความปรารถนาที่เต็มไปด้วยราคะเพิ่มขึ้นแทบทุกวัน และได้ล่วงประเวณี
สัมพันธ์กับพวกเทพธิดาทั้งหลาย ซึ่งในที่สุดก็ทนถูกข่มเหงไม่ได้ ไปร้องทุกข์กับพระนางปารวตี
ในทันใดนั้น พระนางก็เรียกพระสีกันทกุมารมา เข้าเฝ้าและแสดงภาพความคิดของพระองค์ที่มีต่อ
สตรีอื่น ๆ และได้ทำให้พระสีกันทกุมารรู้สึกสำนึกตน และเสียใจอย่างยิ่งกับการกระทำที่ผ่านมา
ของพระองค์ จึงได้ให้สัตยาริษฐานต่อหน้าพระนางปารวตีว่า ในอนาคตของพระองค์จะมอง
(ยกย่อง) สตรีอื่น ๆ ทุกคนให้สูงขึ้นเท่าเทียมกัน พระนางปารวตีผู้เป็นมารดา

7. การอภิเษกสมรส

พระสีกันทกุมาร มีเมียเสียชื่อ นางเกามารี หรือ เล่นา ธิดาของพระกัษะ
นางเป็นหญิงสาวที่บริสุทธิ์ และสาวอย่างหาตัวจับยาก มีพี่สาวชื่อ ไตตยเล่นา นางทั้งสอง
ชอบไปเล่นสันทนสำนกันที่ มานส์ลาระ วันหนึ่ง อสูรเกศ มาพบเข้าและหลงรักนางทั้งสอง

ขอแต่งงานกับนาง นางโตตยเสนาตกลง และนางเสนาปฐิเสธ ในขณะที่พระอินทร์มาปรากฏตัวที่นั่น นางจึงอ่อนวอนขอความช่วยเหลือ พระอินทร์และอสูรเกศิ จึงเกิดการต่อสู้กัน อสูรใช้กระบองตีพระอินทร์ ส่วนพระอินทร์ใช้วัชระฟาดกระบองขาดเป็น 2 ท่อน อสูรโยนภูเขาใส่พระอินทร์ และพระอินทร์ก็ฟาดอสูรเกศิขาดเป็น 2 ส่วนอีก การต่อสู้สิ้นสุดลง อสูรเกศิ หนีไปพร้อมกับนางโตตยเสนา ส่วนนางเสนาได้ขอให้พระอินทร์ช่วยหาผู้ที่ยิ่งใหญ่สามารถปราบเหล่าเทวะ ทานวัสลี และยักษะ มาเป็นสามีของนาง แต่ทว่าจักรวาลพระอินทร์ก็ไม่สามารถหาได้ พระอินทร์ทูลเรื่องนี้แก่พระพรหม เหล่าเทวะทั้งหลายปรึกษาหารือกันแล้ว ตกลงขอให้พระคิเว ให้กำเนิดทารกชาย คือ พระสกันทกุมาร ให้เป็นสามีของนาง ในการทำสงครามระหว่างเทพและอสูร นางเทวเสนาก็ได้ช่วยเหลือพระสกันทกุมาร เหล่าอสูรถูกทำลายไป (Vana Parva Chapters, 223-224)

8. รายละเอียดอื่น ๆ

I. ช่วงเวลาหนึ่งของการเผาไหม้ล้างผลาญของป่าเขาหิมาลัย พระสผู้พรหมชั้นยะได้ไปที่นั่น นำอาวุธของเขาที่เรียกว่า "ศักติ" ไปเพื่อต่อสู้กับพระกฤษณะ และอรชุน (Adi Parva, Chapter 226, Verse 33)

II. พระสกันทะ เกิดจากน้ำอสุจิของพระคิเวที่ตกลงไปสู่พระอัคนิ ดังนั้น เขาจึงได้นามว่า สกันทะ (MBh. Vana Parva, Chapter 225, Verse 16)

III. ครั้งหนึ่งเขาได้ตัดธูเขาเกรายณะ ขาดสะบั้นลง (ดูรายละเอียดจากหัวเรื่อง Kraunca I)

IV. ขณะที่ได้มองเห็นความรุ่งโรจน์อย่างยิ่งใหญ่ของพระสกันทะ พระอินทร์ก็เกรงกลัวที่จะต้องสูญเสียที่ประทับและทันใดนั้นพระอินทร์ก็ได้กระทบกระแทงขัดเคืองกับพระอินทร์องค์ก่อน วัชระของพระอินทร์ ได้ฟาดโดยสกันทะ ตรงข้างขวา และจากบาดแผลนั้นได้ปรากฏเป็นบุคคลล้ามเกราะทองคำ ใส่ตุ้มหูแห่งเทวะ และถือตรีศูลอยู่ในมือ แล้วได้ชื่อว่า วิคาคะ ผู้ที่ได้รับความตระหนกตกใจจากภาพที่เห็นนี้ก็คือ พระอินทร์ จึงได้พยายามค้นหาสาเหตุที่จะไปอ้างกับพระสกันทกุมาร (Vana Parva, Chapter 227)

V. เมื่อเขาแต่งงานกับเทวเสนา มารดาทั้ง 6 ของเขาก็มาอวยพรให้กับเขา และชายา เขาจึงบอกกับมารดาว่า "ขอให้ท่านจงอยู่กับบิดาของข้าพเจ้า คือ พระศิวะ จนกว่าฉันจะอายุได้ 16 ปี ฉันจะเป็นผู้ทำหน้าที่ตั้งวิญญาณที่ฆ่าเด็ก และเด็กที่ถูกฆ่านั้นจะส่งมาให้เป็นอาหารของนางทันทีที่ผู้ใดคนใดนำเกรงขาม เช่น พระอัคนี ก็ปรากฏขึ้นจากกายของพระสักันทกุมาร และได้ชื่อว่า เราทรครหะ ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามอื่น ๆ ด้วย เช่น สักันทาปัลมาร, ศุภนิครหะ, ปุตนาครหะ ฯลฯ ครหะนี้สมมติให้เป็นการตายของเด็ก ๆ นั้น (Vana Parva, Chapter 230)

VI ครั้งหนึ่งพระสักันทกุมาร อยู่ในวงล้อมาคมของ รุทรเทพ ได้ไปเยี่ยมสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ คือ ภัทรวฏฐะ (Vana Parva, Chapter 231, Verse 56)

VII วายุกความ คือตำแหน่งที่รับผิดชอบสำหรับคุ้มครองป้องกันของพระสักันทกุมาร (Vana Parva, Chapter 231, Verse 56)

VIII พระสักันทกุมาร ได้สังหาร มหิชาสูร (Vana Parva, Chapter 231, Verse 96)

IX คำที่เรียกขานพระนาม หรือพระนามอันศักดิ์สิทธิ์ ของพระสักันทกุมาร คือ เป็นนักรบ ถูกเรียกว่า มหาเสนา, เสนาปติ, สิทธเสนา, อัคนิจ, คงคาชยะ, อาคเนยะ, สูพรหมันยะ, ที่ปตกีรติ, อนามยะ, มยุรเกตุ, ธรรมาตมัน, ภูเตศยะ, มหิชารทนะ, กามชิต, กามทะ, กานตะ, สัตยวาก, ภูวเนศวร, ศิคุศิษยะ, ศุภิจัณทะ, ชีปตวรณะ, ศุภานนะ, อโมฆะ, อนฆะ, เราทรหะ, ปริยะ, จันทรานนะ, ประคานตาตมัน, ที่ปตคักติ, ภัทรกฤต, ภูฏโมหนะ, ษัษฐิปริยะ, ปวีตระ, มาตฤวัตสละ, กันยาภรรตา, วิภักตะ, ลวาทะ, เรวดีสูตะ, วิศาชยะ, ประภู, เนตา, ไนคเมยะ, สูทลระ, สูวระตะ, พาลกรัทหมกปริยะ, ขลารี, พรหมจาริน, คูระ, ศรวโฆทวะ, วิศวามิตรปริยะ, เทวเสนาปริยะ, วาสูเทวปริยะ, ปரியกฤต ฯลฯ นามที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นพระนามอันศักดิ์สิทธิ์ของพระสักันทกุมาร จะทำให้บรรลุถึงความถึงความมีชื่อเสียง ความรุ่งเรือง และสวรรค์ (Vana Parva, Chapter 232)

X ในสงครามเทवासูร พระองค์ได้ฆ่าหัวหน้าคนสำคัญของเหล่าสูร เช่น มหิษะ, ตริปาทะ และทรโททร (Salya Parva, Chapter 46, Verse 90)

XI เขาได้มีชัยชนะแก่ พานาสूर และได้สังหารลูกชายของตารกาสูรตาย
(Salya Parva, Chapter 46, Verse 90)

XII พระคิเวะ แต่งตั้งให้ พระองค์เป็นผู้เป็นใหญ่ (Srestharaja) แห่ง
เหล่าภูต (Bhutas) (Santi Parva, Chapter 122, Verse 32)

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสมศิริ มีพานิช เกิดที่จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2496
สำเร็จปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก เมื่อปีการศึกษา 2518
และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาบาลี-สันสกฤต ภาควิชา
ภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2526 เริ่มรับราชการครั้งแรกที่โรงเรียน
นิคมศิลปอนุสรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัจจุบันทำการสอนอยู่ที่โรงเรียนปทุมคงคา เอกมัย กรุงเทพฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย